

Komplexa tal

Allmänt

Det komplexa talet z kan skrivas antingen på rektangulär eller polär form.

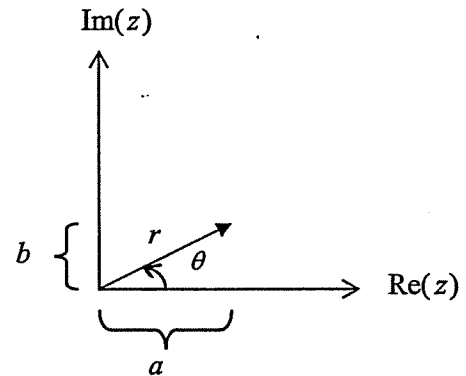
$$z = \underbrace{a + ib}_{\text{rekt. form}} = \underbrace{re^{i\theta}}_{\text{polär form}}$$

a : realdel

b : imaginärdel. För den imaginära enheten gäller $i^2 = -1$.

$r = |z|$ (belopp)

$\theta = \arg(z)$ är en vinkel (argument eller fas)

Samband mellan rektangulär och polär form:

$$r = |z| = \sqrt{a^2 + b^2}$$

$$\tan \theta = \frac{b}{a}, \quad \theta = \arctan\left(\frac{b}{a}\right) + n\pi \quad (\text{där } n \text{ kompenserar för antal halva varv}).$$

Eulers formel: $e^{i\theta} = \cos \theta + i \sin \theta$ vilket ger $z = re^{i\theta} = \underbrace{r \cos \theta}_{=a} + i \underbrace{r \sin \theta}_{=b}$

Division av två komplexa tal

$$z_d = \frac{a_1 + ib_1}{a_2 + ib_2} = \frac{r_1 e^{i\theta_1}}{r_2 e^{i\theta_2}} = \frac{r_1}{r_2} e^{i(\theta_1 - \theta_2)} \Rightarrow \begin{cases} |z_d| = \frac{r_1}{r_2} \underbrace{e^{i(\theta_1 - \theta_2)}}_{=1} = \frac{r_1}{r_2} \\ \arg(z_d) = \theta_1 - \theta_2 \end{cases}$$

där $r_1 = \sqrt{a_1^2 + b_1^2}$, $r_2 = \sqrt{a_2^2 + b_2^2}$, $\theta_1 = \arg(a_1 + ib_1)$ och $\theta_2 = \arg(a_2 + ib_2)$. Notera att

$$|e^{i\theta}| = |\cos \theta + i \sin \theta| = \sqrt{\cos^2 \theta + \sin^2 \theta} = 1$$

Slutsats: vid division divideras beloppen och argumenten subtraheras.

Multiplikation av två komplexa tal

$$z_m = (a_3 + ib_3)(a_4 + ib_4) = r_3 r_4 e^{i(\theta_3 + \theta_4)} \Rightarrow \begin{cases} |z_m| = r_3 r_4 \\ \arg(z_m) = \theta_3 + \theta_4 \end{cases}$$

där $r_3 = \sqrt{a_3^2 + b_3^2}$, $r_4 = \sqrt{a_4^2 + b_4^2}$, $\theta_3 = \arg(a_3 + ib_3)$ och $\theta_4 = \arg(a_4 + ib_4)$.

Slutsats: vid multiplikation multipliceras beloppen och argumenten adderas.